

Raportul de activitate al APL Mingir pentru an. 2024 în dezvoltarea social-economică a localității.

Viața social-politică și economică din Republica Moldova a fost influențată în anul 2024 de mai multe evenimente. Principalul eveniment al anului, care a influențat profund toate domeniile vieții în Republica Moldova este războiul de la hotare dus de Rusia împotriva Ucrainei. Cei trei ani de război sunt o perioadă extrem de lungă și dificilă pentru toți.. Anul 2024 a fost marcat și de două evenimente cruciale: referendumul republican și alegerile prezidențiale care au confirmat continuarea cursului european al Republicii Moldova. Referendumul republican din 20 octombrie și petrecerea celui de-al doilea scrutin pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova din 03 noiembrie 2024, au reprezentat o dovadă a confruntări geopolitice ce s-a dat pe teritoriul Republicii Moldova în anul 2024, iar majoritatea populației au confirmat continuarea cursului european de dezvoltare al țării. Anul 2024 a fost confirmat și cel mai călduros an din istoria măsurătorilor meteorologice. În vara anului 2024 a fost emis cel mai timpuriu cod roșu de caniculă, cele mai lungi intervale de zile cu val de căldură persistent și intens.

Statistica vitală a comunei Mingir pentru an. 2024 este următoarea:
Nașteri – 23; Decese – 60; Căsătorii – 11.

Conform informației prezentate de Biroul Național de Statistică, la solicitarea ministerului Finanțelor privind numărul populației și în baza datelor Recensământului populației și al locuințelor din anul 2024, numărul populației cu reședință obișnuită la nivel de unitate administrativ-teritorială, date finale la 01.01.2023 erau 3572 locuitori.

Anul trecut Consiliul comunal s-a întrunit în 7 ședințe ordinare și extraordinare, în urma cărora au fost emise 124 de decizii.

Printre activitățile executate în anul 2024, conform deciziilor emise și conform Strategiei de Dezvoltare Comunitară a localității Mingir pentru anul 2021-2026 și a Obiectivelor specifice au fost următoarele: au fost finisate lucrările de **Construcție a rețelelor de aprovizionare cu apă, canalizare și purificare din satul Mingir, r-n Hîncești, etapa II**, finanțat din Fondul Național de Dezvoltare Regională și Locală (FNDRL) și a Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind implementarea programului de asistență tehnică și financiară în baza unui ajutor financiar nerambursabil acordat de România Republicii Moldova. Valoarea totală a lucrărilor a fost de 9,1 mln. Lei, dintre care: 6,6 mln. lei finanțare din FNDRL și 2,5 mln. lei din Grantul oferit de Guvernul României. Conform proiectului au fost construite 2 stații de pompare a apelor uzate, 11 km rețele de canalizare stradale, dintre care: 7,9 km rețele de canalizare stradale gravitaționale, 3,1 rețele de canalizare sub presiune; au fost construite 221 cămine de racordare și schimbare de direcții, și s-au construit 1120 m. de rețele electrice.

Conform Programului Național „Satul European, ediția II” lansat anul trecut a fost aprobat spre finanțare proiectul de continuare a lucrărilor de „Construcție a rețelelor de

alimentare cu apă și canalizare din s. Mingir, r-n Hîncești". Valoarea proiectului este de 9,1 mln. lei, dintre care 6,0 mln. lei este costul pentru construcția a 3 km de rețele stradale gravitaționale de canalizare și 3,1 mln. lei este costul a 6,0 km rețele de alimentare cu apă. În urma procedurii de achiziții publice a lucrărilor, la care au participat șapte operatori economici a fost emisă Decizia de atribuire a contractului de antrepriză unui operator economic. La moment, după o etapă de soluționare a contestațiilor depuse de unii operatori economici, și în urma clarificărilor, care au avut loc, la data de 05.03.2025 a fost semnat Contractul de antrepriză cu operatorul economic câștigător în valoare de 6,870 mln. lei și urmează ca în timpul apropiat să fie demarcate lucrările. Conform contractului urmează să fie finisate lucrările de construcție a rețelilor de canalizare pe 15 sectoare de drum, în diferite sectoare ale satului, care nu au fost incluse anterior în proiect în etapa precedentă și urmează să fie construite peste 6 km de apeduct în sectorul Catranâc al satului și sectorul str. Salcânilor de sub ponoară, până la baia veche. Pentru etapa următoare privind construcția rețelilor de canalizare în sectorul dat conform Deciziei nr. 4.6 din 23.08.2025, „Cu privire la formarea comisiei de cercetare prealabilă pentru declararea utilității publice de interes local a obiectului exproprierii” de comun acord cu proprietarul, a fost selectat un sector de teren de 0,001ha pentru construcția unei stații de pompare a apelor uzate. Suntem la moment la etapa când terenul respectiv este depus pentru înregistrare după primărie în registrul de stat.

Din Fondul Rutier, a fost aprobat – la amenajarea satului, prin Decizia Consiliului nr. 1.4 din 24.01.2024 și sau alocat 229 920 mii lei pentru proiectul: „Diminuarea factorilor care influențează dinamica degradării unor sectoare de teren cu risc sporit de alunecare,, proiect de cooperare transfrontalieră INTEREG VI-A NEXT România-R. Moldova 2021-2027, finanțat de Uniunea Europeană (Decizia nr. 2.13 din 23.11.2023). Proiectul prevede prevenirea sau lichidarea calamităților naturale în sectorul Humăria al satului, identificarea soluțiilor necesare pentru stoparea factorilor care influențează dinamica degradării unor terenuri deformate de alunecări din intravilanul și extravilanul comunei Mingir. Se dorește stoparea deformațiilor pe o distanță de 450 m. de la talpa alunecărilor. Recultivarea cu copaci și tufări pe o suprafață de 55 000 m², consolidarea canalului de evacuare a apelor de suprafață cu lungimea de 430 m. amenajarea pintenilor din piatră but și beton. Împreună cu proiectul înaintat în parteneriat cu comuna Boțești, județul Vaslui, România, proiectele se afla la moment la stadia de evaluare a Comitetului de monitorizare europene dar și a structurilor naționale: Ministerul Lucrărilor Publice și Administrației Publice din România și a Ministerului Finanțelor din R. Moldova.

2. În conformitate cu Decizia Consiliului comunal Mingir nr. 7.19 din 10.12.2024 „Cu privire la aplicare în cadrul concursului de selectare a proiectelor din domeniul Mediului cu finanțare din Fondul Național pentru Mediu” s-a aprobat participarea primăriei comunei Mingir în cadrul lansării apelului de proiecte finanțate din Fondul de Mediu, domeniul „Managementul integrat al resurselor de apă” prin inițierea depunerii Notei conceptuale, care prin informația oferită de la ONIPM din 20.01.2025, proiectul a trecut la etapa de apel. Prin Decizia consiliului communal Mingir nr. 1.3 din 27.01.2025 au fost alocate 177 mii lei pentru elaborarea proiectului de execuție privind „Decolmatarea albiei râului „Valea Mingirului “ din UTA Mingir,

r-nul Hîncești”. Proiectul prevede curățirea albiei afluentului râului Lăpușna de nămolul acumulat timp de mai multe decenii, efectuarea lucrărilor de decolmatăre a albiei afluentului râului Lăpușna în extravilanul și intravilanul s. Mingir, 4,5 km în scopul curățării apei și direcționării acesteia pe cursul râului. Suma totală a proiectului este de 4,3 mln. lei. Suma solicitată de la Fondul Național de Mediu este de 3, 9 mln. lei. Suma adusă ca aport propriu din bugetul primăriei com. Mingir necesară este de 431 mii lei. La moment, în cadrul etapei de apel urmează ca până la data de 31 martie 2025 să depunem dosarul propunerii de proiect.

Anul trecut au început lucrările de decolmatăre (curățire) a râului Lăpușna, de la râul Prut până la digul lacului de acumulare „Mingir”. Lucrările la moment sunt în derulare și se execută pe terenurile s. Sarata-Răzeși, raionul Leova. Lucrările respective vor permite efectuarea lucrărilor de curățire a râului care traversează s. Mingir.

3. În conformitate cu Decizia nr. 1.3 și 1.4 (cap.II alin. 4) din 24.01.2024 s-a aprobat inițierea elaborării proiectului de execuție privind „Reparația capitală a Centrului de Cultură din com. Mingir, r-n Hîncești”, pentru care s-au alocat 250 mii lei. La moment proiectul de execuție este elaborat aproape în întregime și urmează în timpul apropiat să dispunem de el pentru a avea posibilitatea de aplicare pentru finanțare. Pe parcursul anului a fost construită o rampă de acces la intrare în Casa de Cultură pentru persoane cu dizabilități. A fost procurat un Generator de energie electrică în valoare de 41 mii lei pe motorină de 7,5 kw. Au fost executate de angajații instituției, de persoane care execută ore de muncă în folosul comunității lucrări de finisare prin tencuială a închiderilor interioare la ferestre și pereți, et.2.

4. În conformitate cu Decizia consiliului comunal nr. 3.1 din 21.05.2024 din Fondul rutier au fost alocate mijloace financiare 636 mii lei pentru elaborarea documentației de proiect pentru: a) Reparația capitală a str. Independenței , 1520 m.l (valoarea lucrărilor, conform proiectului este de 10,3 mln lei) ; b) Reparația capitală a unui segment de drum a str. Ștefan cel Mare și Sfânt ,700 m.l, (valoarea lucrărilor conform proiectului este de 7,4 mln lei) și Reparația drumului de acces spre agenții economici, sector Iarmaluia, 1850m (valoarea lucrărilor , conform proiectului este de 12,3 mln. Lei. În conformitate cu Decizia nr. 4.2 din 23.08.2024 au fost alocate mijloace financiare pentru elaborarea schițelor de proiecte privind „Reparația capitală a unor segmente de drum pe str. Copilăriei, (675 m.l.); str. Timofei Ermurachi (1152 m.l.) și str. 31 August 1989 (800 m.l.) din s. Mingir. Odată cu deschiderea oportunităților de finanțare prin Programe de finanțare atât interne cât și externe vom aplica cu proiectele date. Aflat în gestiunea ASD, am solicitat repetat în anul 2024, cât și în anul 2025 în diferite instanțe cât și Administrației de Stat a Drumurilor includerea în Programul de repartizare a mijloacelor Fondului rutier și a lucrărilor de amenajare a drumului pietonal str. 31 August, 1989, peste 800 de metri liniari în valoare de 1,6 mln lei. Urmează să fim informați despre identificarea mijloacelor financiare necesare pentru anul 2025. În luna noiembrie, în urma procedurii de achiziție publică, conform Deciziei Consiliului comunal nr. 6.1 din 17.10.2024 au fost identificate mijloace financiare și a fost semnat contractul de antrepriză privind Construcția unui sector de drum și rigolei pentru evacuarea apelor pluviale str. Dimitrie Cantemir, str. Hotarului în valoare de 556, 94 mii lei. Contractul este valabil și pentru perioada anului 2025.

Pe parcursul anului 2024, Comisia Pentru Situații Excepționale (CSE) a comunei Mingir s-a întrunit de două ori. Pe data de 14 iunie, urmare a situației excepționale cu caracter natural, ploi torențiale, produse în data de 13,14 iunie în urma căreia au fost deteriorate mai multe drumuri din intravilanul com. Mingir. (str. Ion Creangă, Al. Mateevici, C. Negruzzi, ș.a.). Au fost deteriorate drumurile din extravilanul satului și spre s. Semionovca. I-ar la profilarea drumurilor respective sau implicat 17 unități de transport.

Altă ședință a CSE a avut loc pe data de 16.09.2024, urmare a precipitațiilor abundente din data de 14-16 septembrie în urma cărora au fost inundate străzi și gospodării ale oamenilor din localitate. Salvatorii locali au fost solicitați să intervină în câteva cazuri pentru a scoate apa din casele inundate. Cel mai afectat sector a fost cel aferent str. Salcânilor, la ieșirea din s. Mingir spre s. Voinescu, unde au fost inundate 3 gospodării și au fost afectate drumurile din sat: strada P. Movilă, Dumitru Grosu, Independenței, G. Asachi, ș. a. A fost afectat drumul regional R-34 spre s. Tomai. Urmare a acestora s-a intervenit către Administrația de Stat a Drumurilor privind reparația drumului regional precum și asigurarea evacuării apelor pluviale pe lungimea drumului R 33 G100, zona iazului Horjești, și intrarea în s. Mingir, lucrări care au fost efectuate. În zona inundată a s. Mingir, sector Catranâc: str. Grădinilor și str. Dragoș se află în zona de protecție a drumului local Mingir- Voinescu. S-au asigurat pentru anul acesta că lucrările privind construcția podețului, a rigolei de evacuare a apelor, a unei balustrade și indicatoarelor privind trecerea pietonală vor fi construite și montate anul acesta.

La profilarea drumurilor afectate de intemperie s-au implicat 15 unități de transport ale agenților economici, persoane fizice, și doresc să le mulțumesc tuturor care s-au implicat în cele două cazuri excepționale. S-au alocat mijloace financiare din Fondul de rezervă pentru gospodăriile care au suferit de pe urma inundațiilor (.....).

Postul Local de Salvatori și Pompieri a intervenit anul trecut în 34 de cazuri, 17 cazuri în urma solicitărilor 112, și celelalte la intervenția APL.

Pe parcursul anului 2024 au fost construite 2 denivelări stradale pe sectorul de drum, care prezintă pericol pentru pietoni, Mingir-Voinescu și urmează anul acesta să mai fie construită una, lângă magazin, setorul Catranâc.

Vor fi prelungite anul acesta lucrările de reparație capitală din Fondul rutier raional a drumului spre s. Semionovca. Anul acesta lucrările urmează să ajungă până la digul lacului de acumulare Mingir. Obiectivul este ca în fiecare an lucrările să continue.

„Construcția apeductului magistral Sarata Răzeși-Voinescu-Mingir din raionul Hîncești” Costul proiectului: peste 16 mln lei. Proiectul dat a fost finanțat de Agenția de Dezvoltare Regională Centru și cofinanțarea în mărime de 10%, (1 125,7 mii lei) de beneficiari, locuitorii satelor Mingir și Voinescu și a fost inclus în Documentul Unic de Program pentru anii 2022-2024 aprobat prin HG nr. 23 din 12.01.2022. Lucrările conform Contractului de antrepriză au demarat în decembrie, 2023 și au fost efectuate pe parcursul anului 2024. Lucrările au inclus trasarea magistralei de apă cu o lungime de 11,3 km, construcția unei Stații de Pompă, montarea a două turnuri de captare a apei, și a unei ministații de tratare a apei. Proiectul a fost

finalizat la sfârșitul anului 2024. Urmează ca în timpul apropiat să fie efectuate de către o comisie recepția la terminarea lucrărilor. Implementarea acestuia va permite asigurarea cu apă potabilă a locuitorilor s. Mingir, inclusiv a celor vizați în proiectul în cauză. Dat fiind, faptul că proiectul în cauză este dependent de alt proiect care urmează să fie implementat de ADR Sud în satele Sarata-Răzeși și Tomai, unde este prevăzută construcția unui transformator electric pentru alimentarea cu energie electrică a stației de pompare a apei spre s. Voinescu și Mingir, suntem în așteptarea demarării proiectului.

La grădinița de copii anul acesta au fost executate lucrări de pavare a căilor de acces pe teritoriul Grădiniței. Lucrările s-au desfășurat în două etape și au costat peste 600 mii lei. Practic toată infrastructura pietonală și rutieră de pe teritoriul grădiniței a fost reconstruită. A fost de asemenea pavat și reparat soclul construcției grădiniței, care era deteriorat. Au fost executate lucrări de construcție a podelei pentru încăperea generatorului de energie electrică, au fost montate ușă, fereastră. A fost procurat un generator de energie electrică. Costul generatorului procurat este de peste 180 mii lei, și generează energie electrică cu o putere de 25 kw/oră. Au fost, conform proiectului finisate lucrările de instalare a semnalizării antiincendiare prin cablu în cadrul grădiniței.

La moment la grădiniță sunt îngrijiți 190 de copii, asistați de un personal de 42 de angajați.

Anul trecut au fost executate lucrări de menținere în **stare salubă a cimitirului**, unde pe parcursul anului au fost evacuate mai multe remorci de gunoi menager, au fost efectuate, la rugămintea preotului din sat, lucrări de plasare a răstignirilor din ograda bisericii în cimitir. Au fost săditi de curând în cimitir mai mulți pomi decorativi și trandafiri.

Au fost menținute în stare salubră drumurile centrale, clumbele cu flori în zona autogării, la intrarea în sat și în zona primăriei, medeanul.

Ne-am stăruit pe parcursul anului să menținem în stare salubră și cele două gunoiști din localitate și să întreprindem măsuri în cazul depozitării neautorizate a gunoiului.

În luna decembrie, 2024 conform Anexei nr. 7 a Legii bugetului de stat pentru an. 2024 de finanțare a serviciului „Cantină de ajutor social” au fost distribuite pachete alimentare și sanitare familiilor social-vulnerabile și cu mulți copii - 82 familii din com. Mingir în sumă de 54,9 mii lei. **La cantina socială** a comunei Mingir beneficiază de prânz cald 46 de persoane, și singuratici în etate și invalizi, invalizi de gr. I, II în scaun cu roțile, persoane bolnave, și social-vulnerabile. Zilnic angajații cantinei sociale distribuie prin curierii săi prânzul cald persoanelor cu dizabilități locomotorii imobilizate la pat.

La inițiativa unui grup de locuitori și antreprenori din localitate, în luna octombrie a anului trecut locuitorii raionului Dobryansk Starostinsky, Ucraina au primit cu recunoștință asistență caritabilă din partea comunei Mingir, 2 generatoare de energie electrică, care sperăm, au fost de utilitate sporită, mai ales pe perioada rece a anului.

Anul acesta este un an electoral. În luna septembrie urmează să aibă loc alegeri parlamentare și de rezultatul lor va depinde în mare măsură îndeplinirea obiectivelor propuse de noi în perioada următoare, și anume ce ține de dezvoltarea socio-economică a țării, dezvoltarea

infrastructurii de apă și sanitație, dezvoltarea infrastructurii drumurilor, susținerea antreprenorilor în dezvoltarea afacerilor ș.a.

Sperăm ca și anul acesta să îndeplinim cu bine obiectivele propuse, fapt pentru care angajații APL, vor întreprinde toate măsurile pentru a face față situației.

25.03.2025

/ primarul com. Mingir/